

2. Bestemmelsen i grundlovens § 72 har følgende ordlyd:

„§ 72. Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.“

I den statsretlige litteratur er det omtvistet, om denne bestemmelse overhovedet finder anvendelse uden for strafferetsplejen, se for en benægtende besvarelse *Alf Ross*: Dansk Statsforfatningsret II (2. udg. 1966) s. 618-622, men for en bekræftende besvarelse *Poul Andersen*: Dansk Statsforfatningsret (1954) s. 620, og *Max Sørensen*: Statsforfatningsret (1969) s. 341-343.

Selv om det lægges til grund, at bestemmelsen finder anvendelse både inden og uden for strafferetsplejens område, indebærer grundlovens § 72 alene, at de nævnte indgreb *som hovedregel* kun kan foretages efter forud indhentet retskendelse. Denne hovedregel kan imidlertid efter bestemmelsens egen ordlyd fraviges ved lov. Og den

eneste begrænsning i lovgivningsmagtens frihed til at træffe sådan afvigende bestemmelse ligger i kravet om, at der skal være tale om en „særegen undtagelse“. Dette forbehold må anses for opfyldt, når blot den ved loven hjemlede undtagelse fra den almindelige regel om forudgående retskendelse er begrænset til at angå et afgrænset sagsområde, jfr. nærmere *Poul Andersen* a. st. s. 621 og *Max Sørensen* a. st. s. 345.

Efter justitsministeriets opfattelse må det derfor anses for utvivlsomt, at der grundlovs-mæssigt kan tilvejebringes lovhjemmel for gennemførelse af de i skattekontrollovens § 6, stk. 2 og 3, nævnte undersøgelser uden forudgående retskendelse.

3. Spørgsmålet om, hvorvidt der bør tilvejebringes hjemmel for gennemførelse af undersøgelser som nævnt i skattekontrollovens § 6, stk. 2 og 3, uden forudgående retskendelse, har tidligere været forelagt for justitsministeriet.

Efter justitsministeriets anmodning afgav justitsministeriets udvalg vedrørende begrundelse af forvaltningsafgørelser m. v. en udtalelse om dette spørgsmål af 17. november 1971 (Underbilag 2 til spørgsmål 7).

K. Axel Nielsen.

/ Bitsch.